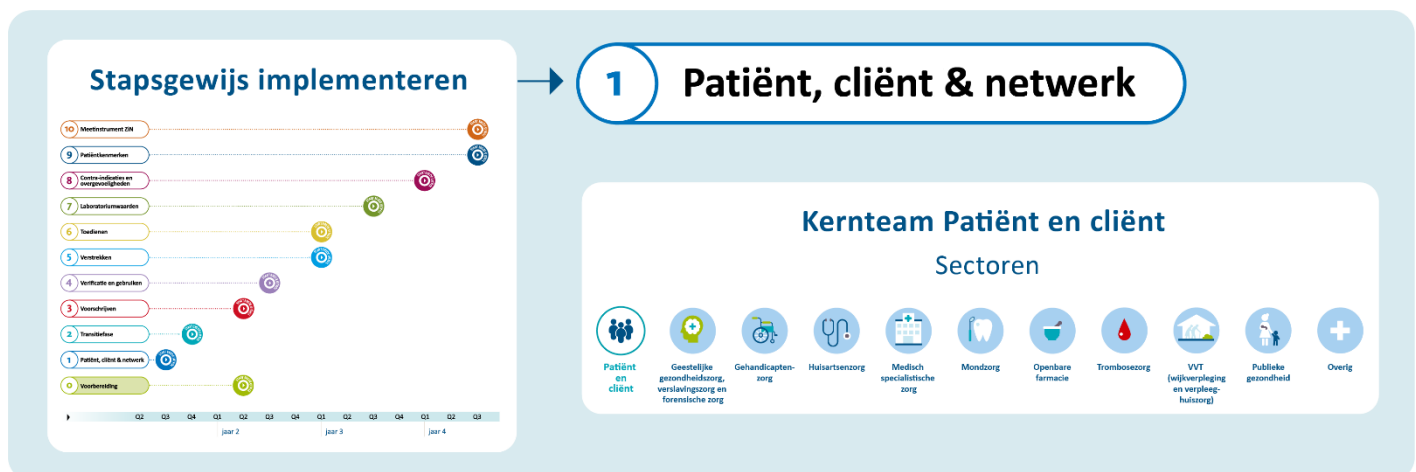


Stap 1 Patiënt, cliënt & netwerk; wat betekent de richtlijn voor de (kwetsbare) patiënt?

Complete en goede elektronische overdracht van medicatiegegevens is belangrijk. Ze kan menselijk leed door onnodige medicatiefouten en ziekenhuisopnamen voorkomen. Daarnaast vervangt digitale uitwisseling tijdrovende administratieve werkzaamheden. Het programma Medicatieoverdracht werkt aan goede, complete elektronische overdracht van medicatiegegevens voor een actueel en compleet medicatieoverzicht voor iedere zorgverlener en iedere patiënt. In de 'Richtlijn Overdracht van medicatiegegevens in de keten' is een basisset medicatiegegevens afgesproken. Deze basisset gegevens moeten beschikbaar zijn voor iedere zorgverlener die voorschrijft, ter hand stelt of toedient. Drie informatiestandaarden (Medicatieproces, Lab2zorg en Contra-indicaties en overgevoeligheden) maken de registratie en uitwisseling van deze basisset mogelijk. De komende jaren wordt samen met onder andere sectoren in 10 stappen toegewerkt naar een actueel en compleet overzicht van medicatiegegevens.



Kernteam Patiënt en cliënt

Kernteams zijn het inhoudelijk hart van het programma Medicatieoverdracht. De richtlijn en informatiestandaarden geven richting aan hoe de uitwisseling van medicatiegegevens na implementatie eruitziet. Om te zorgen dat dit aansluit bij het zorgproces en om uitwisseling in de keten te realiseren, worden er in kernteams boven- en cross-sectorale afspraken gemaakt door en met zorgverleners uit alle sectoren. Het gaat daarbij onder andere om beleidsafspraken, verantwoordelijkheden, zorgprocesafspraken en eenheid van taal in terminologie. Het kernteam Patiënt en cliënt is verantwoordelijk voor het maken van afspraken voor de stappen 1 en 9 van het stappenplan Medicatieoverdracht.

Stap 1: Patiënt, cliënt en netwerk

Het is van groot belang dat ook de patiënt de inhoud van de richtlijn kent, begrijpt en hierin zijn verantwoordelijkheid kan pakken. Om patiënten te helpen dienen zorgverleners in staat te zijn kwetsbare patiënten, ter zake wilsonbekwame cliënten en hun wettelijk vertegenwoordigers te herkennen. Bovendien moeten zij weten wat zij voor deze kwetsbare groepen extra moeten doen om tot een goede communicatie met hen te komen. Er wordt gewerkt aan een digitale centrale toestemmingsvoorziening, waarin de cliënt zijn toestemming tot het delen van informatie kan vastleggen. De cliënt dient bekend te worden gemaakt met deze toestemmingsvoorziening en hij moet zich ervan bewust zijn wat voor consequenties het wel of niet vastleggen van toestemming voor hem en zijn gezondheid betekent.

De implementatie van deze afspraken vindt plaats in stap 1 van het stappenplan Medicatieoverdracht, en wordt in deze factsheet samengevat.

In de richtlijn

- Bij kwetsbare patiënten, patiënten die terzake wilsonbekwaam zijn en bij patiënten met beperkte gezondheidsvaardigheden wordt er een extra inspanning van de voorschrijver of apotheker verwacht om de juiste medicatiegegevens te vergaren.
- De patiënt zal zorgverleners naar beste weten de informatie geven die redelijkerwijs voor het uitvoeren van de behandelingsovereenkomst nodig is. Dat houdt in dat de patiënt zorgverleners juist informeert en ervaringen met gebruik en bijwerkingen van alle gebruikte (zelfzorg)medicatie uit eigen beweging aangeeft.
- De patiënt die niet permanent is opgenomen in een instelling, kan een apotheek aanwijzen die het eerste aanspreekpunt vormt voor zorgverleners voor farmaceutische zorg.
- De patiënt geeft aan elke zorgaanbieder door wie zijn huisarts is, de apotheek waar hij doorgaans komt en indien van toepassing de trombosedienst, instelling waar de patiënt woont of thuiszorgorganisatie waar hij zorg krijgt.
- De zorgaanbieder registreert op aangeven van de patiënt wie de betrokken vaste zorgaanbieders van de patiënt zijn.
- De patiënt heeft recht op inzage in en recht op een kopie van zijn medicatiegegevens.
- De patiënt geeft aan elke zorgaanbieder aan of hij toestemming verleent voor het beschikbaar stellen van zijn medicatiegegevens aan voorschrijvers, apothekers en toedieners die niet bij uitvoering van de behandelovereenkomst zijn betrokken.

Samenvatting besluiten en acties voor zorgverleners

Bij kwetsbare patiënten, patiënten die terzake wils(on)bekwaam zijn en bij patiënten met beperkte gezondheidsvaardigheden wordt er een extra inspanning van de voorschrijver of apotheker verwacht om de juiste medicatiegegevens te vergaren.

Een zorgverlener dient voor een goede medicatieverificatie altijd twee bronnen te raadplegen. Hij blijft daarbij zo dicht mogelijk bij de patiënt zelf. Voorbeeld van een goede medicatieverificatie is gebruik maken van LSP en patiënt zelf. Als actie daarbij gaan de sectoren bij hun achterban na of de zorgverleners bij een medicatieverificatie actief vragen naar gebruik van zelfzorgmiddelen, van medicatie van een buitenlandse apotheek en ervaren bijwerkingen.

Als de patiënt een apotheek aanwijst als eerste aanspreekpunt, dan noteren andere zorgverleners dit in hun XIS voor zover dat nu mogelijk is. 'Apotheek waar patiënt doorgaans komt' en huisarts moeten worden opgenomen in de BMG.

Samenvatting besluiten en acties voor patiënten (en hun vertegenwoordigers)

De patiënt moet de zorgverlener van informatie voorzien over actueel en medicatiegebruik en zijn ervaringen met deze medicatie, gebruik van zelfzorgmiddelen, medicatie betrokken uit het buitenland en/ of van een alternatieve arts. Een mondelinge overdracht is daarbij voldoende. Daarvoor is het wel noodzakelijk dat de patiënt nut en noodzaak van zijn verantwoordelijkheid kent en begrijpt. De sector patiënt onderneemt acties voor het verhogen van de bewustwording van de patiënt.

Een patiënt kan een apotheek aanwijzen die het eerste aanspreekpunt vormt voor andere zorgverleners. Andere zorgverleners registreren deze apotheek in hun XIS als dat nu mogelijk is. Voor de sector Patiënt & cliënt is de taak weggelegd om de patiënt ervan bewust te maken dat hij een verantwoordelijkheid heeft informatie te verstrekken over relevante zorgverleners.